

Kraków, 5 IX 2016r.

Lek. wet. Marek Tischner
dr n. wet.
Specjalista Chorób Koni

Badanie podstawowych parametrów fizjologicznych koni pracujących na trasie
Palenica Białczańska - Włosienica

Na wniosek Tatrzańskiego Parku Narodowego, zgodnie z Regulaminem Przewozów, w dniach 17-19 czerwca 2016 oraz 23-24 sierpnia 2016 r., wspólnie z panią lek. wet. Bożeną Latochą, w obecności panów prof. Ryszarda Kolstrunga, dr. lek. wet. Piotra Żmudy (obserwatora wyznaczonego przez Powiatowego Lekarza Weterynarii) oraz dr. Macieja Jackowskiego, dokonałem badań koni pracujących na trasie Palenica Białczańska - Włosienica (do Morskiego Oka). W terminie dodatkowym (24 sierpnia 2016 r.) w badaniach uczestniczyła pani Powiatowy Lekarz Weterynarii Barbara Zelek.

Podczas badań, trwających od 17VI do 19VI 2016r. skontrolowano podstawowe parametry fizjologiczne 285, 23 sierpnia 2016 r. 59 koni, które zostały przywiezione na Palenicę Białczańską, skąd po pokonaniu ponad 7 kilometrowego odcinka, w zaprzęgu dwukonnym, przybywały na Włosienicę. Dodatkowo, 24 VIII 2016 r. wykonano szczegółowe badania ortopedyczne 22 zwierząt, u których podejrzewano zmiany w układzie ruchu.

W trakcie badań panowały zmienne warunki atmosferyczne - od chłodu oraz ulewy 17 VI do bardzo ciepłego 19 VI 2016 r. i wilgotnego 23/24 VIII 2016 r.

Stan koni opisywały dwa zespoły tworzące tzw. Komisję, a składające się z lekarzy weterynarii oraz zootechników-hipologów, wykonujące badania na dwóch odrębnych stanowiskach (oddalonych od siebie o około 100 metrów), pierwsze tuż po przybyciu zaprzęgów na Włosienicę, drugie po około 15 minutowej przerwie.

Dodatkowo, pozaregulaminowo, na Palenicy Białczańskiej przeprowadzono kontrolę tętna spoczynkowego, a od niewielkiego odsetka koni pobrano ślinę, w celu późniejszego określenia poziomu kortyzolu.

24 sierpnia 2016 r., na wybranym przez Fiaków i TPN oraz za zgodą Komisji terenie wykonano badanie koni, które zostały we wcześniejszym terminie, czasowo

wycofane z pracy na drodze do Morskiego Oka. Badanie to obejmowało szczegółową diagnostykę układu ruchu wraz z obrazowaniem RTG u wybranych zwierząt.

Na podstawie przeprowadzonego przeze mnie badania klinicznego wybranych parametrów fizjologicznych (tętna, oddechów, odwodnienia i wypełnienia naczyń) oraz ogólnej ocenie ruchu i kondycji, wnoszę o wycofanie z pracy na trasie do Morskiego Oka następujących koni:

1. [REDACTED]
2. [REDACTED]
3. [REDACTED]
4. [REDACTED]
5. [REDACTED]
6. [REDACTED]

Podczas pierwszego badania na Włosienicy, stwierdzono u poniżej wymienionych koni problemy, co do których, ostateczną decyzję o dopuszczeniu do pracy w zaprzęgach można było podjąć po rekontroli:

1. [REDACTED]
2. [REDACTED]
3. [REDACTED]
4. [REDACTED]
5. [REDACTED]
6. [REDACTED]

7. [REDACTED]
8. [REDACTED]
9. [REDACTED]
10. [REDACTED]
- [REDACTED]
11. [REDACTED]
12. [REDACTED]
13. [REDACTED]

W wyniku całościowych badań, w czasie których skontrolowano 339 koni (ze zwierzętami przyprowadzonymi do rekontroli, wykonano 366 badań) Komisja uznała, że z powodów zmian w układzie ruchu, oddechowym lub sercowo-naczyniowym należy wycofać z pracy na trasie do Morskiego Oka następujące konie:

1. [REDACTED]
2. [REDACTED]
- [REDACTED]
3. [REDACTED]
- [REDACTED]
4. [REDACTED]
- [REDACTED]
5. [REDACTED]
6. [REDACTED]
7. [REDACTED]
8. [REDACTED]
- [REDACTED]
9. [REDACTED]
10. [REDACTED]
11. [REDACTED]
12. [REDACTED]

Ze względów proceduralnych, nie mogą być włączone do pracy dwa konie, które nie zostały przedstawione do badania: [REDACTED]

UWAGI KOŃCOWE

Kolejne już badania pozwalają wyciągnąć następujące wnioski:

1. Szczegółowe, ortopedyczne badanie koni (ruch, zmiany kostne, ścięgnowe itp.) nie są możliwe do prawidłowego przeprowadzenia w warunkach jakie panują na Palenicy Białczańskiej i Włosienicy. Właściwą jest ocena ruchu koni, a na jej podstawie wyznaczenie zwierząt do badania układu ruchu. Wydaje się wskazane, by konie wzbudzające, podczas oceny ruchu, podejrzenia o zmiany w układzie mięśniowo-kostnym, były diagnozowane (na prośbę właścicieli) przez wyspecjalizowanych w tej dziedzinie lekarzy weterynarii, a następnie wynik takiej kontroli powinien być przedstawiony Komisji, podczas ponownego badania (rekontroli) na trasie do Morskiego Oka.

2. Badania przeprowadzone we współpracy z delegatem Lekarza Powiatowego lub Lekarzem Powiatowym umożliwiły sprawną kontrolę częstości uderzeń serca u nadjeżdżających w większej grupie koni na Włosienicy. Delegat lub Lekarz Powiatowy jest osobą oficjalną, dlatego też nie można pominąć znaczenia jego funkcji nadzorującej prawidłowy przebieg badań.

3. Po raz kolejny sugeruję, aby w miarę możliwości, wydłużyć odstępy czasowe pomiędzy wyjeżdżającymi zaprzęgami, co pozwoli na nieco spokojniejsze i bezpieczniejsze badania przychodzących na Włosienicę koni.

4. Komisja analizowała i jednogłośnie zgodziła się z opinią, że punkt regulaminu (Załącznik nr 1, paragraf 2, punkt 9, litera f), w którym zaleca się badanie perystaltyki jelit powinien zostać przesunięty do tzw. badań dodatkowych podejmowanych w razie wątpliwości co do stanu zdrowia zwierzęcia.

Z poważaniem

Marek Tischner